

OSAVUOSIKATSAUS

2/2011

HSL Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymä

HELSINKI
ESPOO
VANTAA
KAUNIAINEN
KERAVA
KIRKKONUMMI

SISÄLLYSLUETTELO

1	TALOUS	2
1.1	TOIMINTATULOT	2
1.2	TOIMINTAMENOT.....	2
1.3	RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT.....	4
1.4	POISTOT	4
1.5	KUNTAOSUJEDET.....	4
1.6	TILIKAUDEN TULOS JA YLI/ALIJÄÄMÄ	4
1.7	INVESTOINNIT	4
2	TOIMINTAKATSAUS	5
3	KUNTAOSUUSENNUSTE 2011	12
4	TULOSLASKELMA	13
5	INVESTOINNIT	17

1 Talous

Osavuositarkastuksen sisältämä vuosiennuste perustuu kesäkuun 2011 toteutumatietoihin.

1.1 Toimintatulot

HSL:n toimintatulojen arvioidaan olevan yhteensä 521,5 milj. euroa. Talousarviossa on varauduttu 512,0 milj. euron toimintatuloihin, ennuste ylittää talousarvion 9,5 milj. eurolla. Tuloista 48,9 % on lipputulot ja 48,1 % kuntaosuuksia.

Lipputulot

Vuoden 2010 viimeisellä neljänneksellä alkanut suotuisa matkustajamäärän kehitys on jatkunut vuoden 2011 alkupuolella. Vuonna 2010 nousut lisääntyivät 2,3 % edellisvuodesta. Vuoden 2011 kuuden ensimmäisen kuukauden aikana nousujen määrä HSL-liikenteessä kasvoi 2,8 %. Talousarvio perustuu 2 %:n kasvuun.

Lipputulot arvioidaan kertyvän yhteensä 255,0 milj. euroa, mikä ylittää talousarvion 8,1 milj. eurolla (3,3 %). Lippujen hintoja korotettiin vuoden alussa keskimäärin yhdellä prosentilla.

Muut toimintatulot

Muut toimintatulot, yhteensä 15,7 milj. euroa, koostuvat pääosin valtion tuista, tarkastusmaksutulosta ja liikennöitsijöiltä laskutettavista matkakorttilaitteista ja taukotilojen vuokrista.

Valtion tuki suurten kaupunkien joukkoliikenteelle, 6,2 milj. euroa, toteutuneen noin 0,4 milj. euroa talousarviota pienempänä (TA 6,6 milj. euroa).

Tarkastusmaksutulojen arvioidaan olevan yhteensä 4,6 milj. euroa, 0,5 milj. euroa talousarviota enemmän (TA 4,1 milj. euroa). Tarkastusmaksutuloista muihin kuluihin kirjattavien luottotappioiden ja luottotappiovarauksen määrän arvioidaan olevan yhteensä noin 1,9 milj. euroa (TA 0,6 milj. euroa).

Vuokratuottoja arvioidaan kertyvän 2,2 milj. euroa, noin 0,5 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Vuokratuottojen kasvua arvioidaan saatavan HKL:ltä vuokrattujen kuljettajien sosiaalityötilojen edelleen laskutuksen kautta.

1.2 Toimintamenot

HSL:n toimintamenojen arvioidaan olevan yhteensä 520,3 milj. euroa. Niistä 498,3 milj. euroa on palvelujen ostomenot (95,8 %). Talousarviossa on varauduttu 509,9 milj. euron toimintamenoihin, ennuste ylittää talousarvion 10,4 milj. eurolla.

Ylityksestä 6,6 milj. euroa johtuu operointikustannusten kasvusta (1,6 milj. euroa) ja kaupungeille maksettavien infrakorvausten kasvusta (5,0 milj. euroa). Muut ylitykset johtuvat pääosin HKL:n sopimuskustannusten tarkistuksista: HKL:n staattisen informaation hoidon, sosiaalityötilojen vuokrien, infolaitteiden ja Helmin kustannusten sekä HKL:n automaattien laitehuollon kulujen osalta. Myös bussiterminaalien vartioinnista ja Metropol-hankkeesta aiheutuu kuluja, joihin ei ole varauduttu talousarviossa, noin 0,2 milj. euroa molemmista.

Menojen ylityksistä valmistellaan esitys syksyn yhtymäkokoukseen.

Operointikustannukset

Joukkoliikenteen operointikustannukset ovat ennusteen mukaan 410,1 milj. euroa, 78,8 % toimintamenoista. Ennuste ylittää talousarvion 1,6 milj. eurolla.

Bussiliikenne

Bussiliikenteen kustannukset ovat ennusteen mukaan yhteensä 270,8 milj. euroa, noin 3,4 milj. euroa yli talousarvion. Bussiliikenteen kustannustason arvioidaan nousevan noin 5,0 % lähinnä polttoaineiden rajun hintojen nousun seurauksena. Talousarviossa on varauduttu 3,2 %:n nousuun.

Junaliikenne

Junaliikenteen kustannukset ovat arvion mukaan yhteensä 64,1 milj. euroa, noin 1,3 milj. euroa alle talousarvion. Korvauksia pienentävät liikennehäiriöt, joiden vuoksi vuoroja jäi ajamatta ja jotka johtavat myös sanktioihin.

Metro-, raitio- ja lauttaliikenne

Metroliiikenteen kustannusten arvioidaan olevan 24,8 milj. euroa, mikä ylittää talousarvion 0,1 milj. eurolla.

Raitioliikenteen kustannuksiksi arvioidaan 46,7 milj. euroa, 0,4 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Lauttaliikenteen kustannuksiksi on arvioitu 3,7 milj. euroa, 0,2 milj. euroa talousarviota vähemmän.

Infrakustannukset

Infrakustannuksiksi on arvioitu 64,2 milj. euroa. Infrakustannukset ylittävät talousarvion 5,0 milj. eurolla. Infrakustannukset sisältävät kustannukset Helsingiltä 61,1 milj. euroa, Espoolta 2,2 milj. euroa, Vantaalta 0,9 milj. euroa, Keravalta 0,06 milj. euroa sekä Kirkkonummelta 0,03 milj. euroa.

Muut toimintamenot

Muiden toimintamenojen kuin operointi- ja infrakustannusten määräksi arvioidaan 46,0 milj. euroa (TA 42,3 milj. euroa).

Henkilöstökulujen arvioidaan olevan lähes talousarvion mukaiset 16,0 milj. euroa.

Muiden ulkopuolisilta hankittavien palvelujen ostojen arvioidaan olevan yhteensä 24,0 milj. euroa, noin 1,8 milj. euroa yli talousarvion. Muut palvelujen ostot sisältävät mm. kaupungeille maksettavat korvaukset staattisen informaation hoidosta, HKL:lle maksettavan korvauksen infolaitteista ja Helmistä sekä vartiointipalvelut.

Vuokrakulujen arvioidaan olevan yhteensä 3,1 milj. euroa, 0,6 milj. euroa yli talousarvion. Vuokrakulut sisältävät mm. kaupungeille maksettavat kuljettajien sosiaalitulojen vuokrat.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannusten noin 0,7 milj. euroa sekä muiden kulujen 2,2 milj. euroa. Muut kulut ylittävät talousarvion 1,4 milj. eurolla, muut kulut sisältävät tarkastusmaksuista kirjattavat luottotappiot ja –varaukset.

Muut toimintamenot sisältävät myös Metropol-hankkeen kulut, noin 0,2 milj. euroa.

1.3 Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoituksen nettokustannukset ovat talousarviossa 0,3 milj. euroa. Pitkäaikaista lainaa arvioitiin tarvittavan 12 milj. euroa. Pitkäaikaista rahoitusta ei vuoden 2011 aikana tarvittane, lyhytaikaista rahoitusta tullaan käyttämään vain satunnaisesti. Korkotuotot ylittävät rahoituskulut ja rahoituksen nettotuotoiksi arvioidaan jäävän 0,2 milj. euroa.

1.4 Poistot

Suunnitelmapoistot ovat yhteensä 4,9 milj. euroa, ja ne alittanevat talousarvion 0,4 milj. eurolla. Muutos aiheutuu siirtyneistä investointihankkeista.

1.5 Kuntaosuudet

HSL:n jäsenkunnat maksavat kuntaosuuksina ne HSL:n menot, joita ei voida kattaa lipputuloilla ja muilla tuloilla. Kuntaosuudet muodostuvat operointikustannusten, yleiskustannusten ja infrakustannusten kuntaosuuksista. Talousarviossa kuntaosuudet ovat yhteensä 250,8 milj. euroa. Osavuosikatsauksen ennusteessa kuntaosuudet ovat talousarvion mukaiset.

1.6 Tilikauden tulos ja yli/alijäämä

Tilikauden tuloksen rahoituserien ja poistojen jälkeen arvioidaan olevan 3,55 milj. euroa alijäämäinen, lähes talousarvion mukainen (TA 3,59 milj. euroa alijäämäinen).

Tilinpäätös 2010 sisältää YTV:ltä siirtynyttä ja vuoden 2010 ylijäämää yhteensä 14,7 milj. euroa.

1.7 Investoinnit

Vuoden 2011 investointimenojen arvioidaan olevan yhteensä 7,5 milj. euroa, mikä alittaa talousarvion 4,2 milj. eurolla (35,9 %). Investointimenoista, 2,5 milj. euroa liittyy nykyisen matkakorttijärjestelmän ylläpitoon ja lippu- ja informaatiojärjestelmän (LIJ 2014) rakentamiseen liittyviin hankintoihin. Muiden operatiivisten tietojärjestelmien, lähiverkon kehittämiseen ja ylläpitoon käytetään arvion mukaan 5,0 milj. euroa. Talousarvion alittuminen aiheutuu pääosin siirtyvistä matkakorttijärjestelmän hankkeista.

Investointien poistot ja rahoituksen nettomenot sisältyvät kuntaosuuslaskennassa yleiskustannuksiin.

2 Toimintakatsaus

Liikennejärjestelmäsuunnittelu

HLJ 2011:n liikennejärjestelmäpäätöstä valmisteltiin saatujen lausuntojen ja kannanottojen pohjalta. HSL:n hallitus päätti hyväksyä Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman (HLJ 2011) 29.3.2011. KUUMA-hallitus päätti 19.4.2011 hyväksyä omalta osaltaan HSL:n hallituksen tekemän Helsingin seudun liikennejärjestelmäpäätöksen ja esittää niille Kuuma-kunnille, jotka eivät kuulu HSL:ään, että ne hyväksyvät liikennejärjestelmäpäätöksen. Vihti, Nurmijärvi, Tuusula, Järvenpää, Sipoo ja Pornainen ovat hyväksyneet liikennejärjestelmäpäätöksen.

HLJ 2011:n toteuttamisen aiesopimuksen valmistelu käynnistyi ja sen seuranta ohjelmoidaan yhdessä valtion, kuntien ja muiden osapuolten kanssa. HLJ 2011:n toteuttamista edistetään aktiivisella liikennejärjestelmätyöllä, joka perustuu yhteisesti sovittuihin liikennepoliittisiin linjauksiin ja HLJ 2011:n kehittämisohjelmaan.

Joulukuussa 2010 käynnistyi valtion ja seudun kuntien yhteistyönä Metropolialueen pienet kustannustehokkaat hankkeet -kokonaisuuden ohjelmointityö, joka sisältää sekä rahoitusjärjestelmän kehittämisen että hankkeiden ohjelmoinnin.

HLJ 2011:n toteuttamista edistetään ja seurataan Helsingin seudun liikenneneuvottelukunnassa ja muissa yhteistyöryhmissä.

Käynnistettiin saavutettavuus- ja kulkutapaosuustarkastelujen laatiminen, mikä palvelee MAL-aiesopimuksen valmistelua ja yhteistyötahojen kanssa laadittavia Helsingin seudun liikenne- ja maankäyttöratkaisujen yhteensovittamisen tarkasteluja ja selvityksiä.

HSL:n laajeneminen

Perussopimuksensa mukaan HSL voi laajentua kattamaan Helsingin seudun 14 kuntaa. HSL teetti v. 2010 yhdessä kahdeksan vielä HSL:ään kuulumattoman kunnan kanssa selvityksen kuntien mahdollisesta liittymisestä HSL:n jäseneksi. Laajentuminen on HSL:n tavoite, sillä sen myötä seudun kaikille asukkaille voidaan suunnitella ja järjestää kilpailukykyiset joukkoliikennepalvelut nykyistä tehokkaammin. Neuvottelut Järvenpään ja Sipoon liittymiseksi HSL:ään ovat käynnissä.

Liikennetutkimus

Kevätkauden 2011 asiakastyytyväisyystutkimus toteutettiin. Metron matkustajalaskentasovelluksen ja asiakastyytyväisyystutkimuksen tietokantojen kehittämistä jatkettiin. Suomenlinnan liikenteen matkustajatilastointisovelluksen kehittäminen aloitettiin. HSL:n johdolla järjestettiin BEST-tutkimuksen vuosiseminaari Genevessä. HSL toimii Best-tutkimuksen puheenjohtajana vuosina 2011 – 2012.

Helsinki on ollut mukana kansainvälisessä BEST-tutkimuksessa vuodesta 2000 alkaen. Vuonna 2011 tutkimus laajeni kattamaan koko HSL-alueen. Kansainvälisinä verrokkikaupunkeina mukana olivat tänä vuonna Kööpenhamina, Oslo, Tukholma ja Geneve. Kokonaisarvosanalla mitattuna Helsinki (HSL-alue) on paras joukkoliikennekaupunki jo toista vuotta peräkkäin (78 prosenttia vastaajista tyytyväisiä). Muihin kaupunkeihin verrattuna HSL-alue oli paras rahalle saadun vastineen kohdalla (55 prosenttia tyytyväisiä, muissa kaupungeissa tyytyväisiä keskimäärin 35 prosenttia). Myös joukkoliikenneuskollisuudessa HSL-alue sijoittuu selvästi muita kaupunkeja korkeammalle 81 prosentin kannatuksellaan (muut kaupungit keskimäärin 62 prosenttia).

Joukkoliikenteen matkustajalaskentoja toteutettiin raportointijaksolla sekä automaattisin laskentamenetelmin että manuaalisin laskennoin. Automaattilaskennat kattavat metroasemien liukuportaat sekä osan raitiovaunuista ja busseista. Manuaalisesti tehtiin vuosittain toistuvia poikkileikkauslaskentoja sekä ajankohtaisten suunnitteluprojektien edellyttämiä laskentoja. Kuukausittain toteutettiin raitiovaunujen matkustajalaskennat sekä Jokeri-linjan manuaaliset matkustajalaskennat eri poikkileikkauksissa. Erillistutkimuksina toteutettiin mm. tutkimus Mannerheimintien bussikaistan luvattomasta käytöstä, Pisara-hankeeseen liittyvät poikkileikkauslaskennat, tutkimus Porthaninkadun raitioradan peruskorjauksen vaikutuksista yritystoimintaan, tutkimus kausilipun haltijoiden osuudesta aamuyölinjoilla, HSL-alueen bussiliikenteen kuljettajatutkimus sekä käynnistettiin bussien ovinopeustutkimus ja haastattelututkimus uusista pysäkkiaikatauluista.

Lähijunaliikenteen ja Kirkkonummen bussiliikenteen lippulajitutkimusten tulokset valmistuivat. Valmisteltiin syksyllä 2011 toteutettavia tutkimuksia: ajoneuvoliikenteen matkanopeustutkimus, lippulajitutkimukset raitiovaunulinjoilla, metroasemilla ja U-bussilinjoilla sekä tavaraliikenteen pilottitutkimukset.

Jatketaan liikenne-ennustemallijärjestelmän kehittämistä.

Joukkoliikenteen hoito

Alkuvuonna 2011 ankara talvi vaikeutti joukkoliikenteen toimintaa ja aiheutti vakavia häiriöitä. Runsas lumi, jää ja kylmyys tuottivat luotettavuusongelmia juna- ja bussiliikenteelle. Peruttuja junavuoroja oli viime talvea vähemmän, mutta liikenteen täsmällisyys oli kehnoa ja lähijunakalustoa oli vikojen takia poissa käytöstä. Junaliikenteen luotettavuuden parantamiseksi tulevina talvina Liikennevirasto, VR ja HSL laativat yhteisen toimenpideohjelman. Bussiliikenteessä ajamattomien lähtöjen määrä nousi jopa kolminkertaiseksi vuoden keskiarvoon verrattuna. Jääpolanteet ja lumivallit aiheuttivat runsaasti peltivaurioita ja muita vikoja, joiden korjaaminen sekoitti bussikaluston käytön liikenteessä. Raitioliikenteessä häiriöitä aiheutti eniten autojen virheellinen pysäköinti lumivallien takia. Metron ja Suomenlinnan lautan luotettavuus pysyi erittäin korkealla tasolla.

Talven jälkeen bussiliikenteessä on palattu normaalille tasolle. Myös junaliikenteen luotettavuus on parantunut selvästi, mutta erilaisia ongelmia mm. kaluston ja henkilöstön riittävyyden suhteen on esiintynyt eikä täsmällisyys ole noussut tavoitetasolle. HSL ja VR sopivat toukokuussa syksyn liikenteen muutospaketista, jolla parannetaan lähiliikenteen luotettavuutta ja varaudutaan talviolosuhteisiin.

Joukkoliikenteen turvallisuuteen kiinnitettiin erityistä huomiota. Helsingin vilkkaimmille keskusta-alueen bussiterminaaleille järjestettiin lisävarustointia viikonloppuöihin. Joukkoliikenteen turvallisuusstrategian päivittäminen ja turvallisuutta parantavien hankkeiden hankeohjelman laatiminen aloitettiin yhdessä liikennöitsijöiden, ammattiliittojen, kuntien ja viranomaisten kanssa. Joukkoliikenteen turvallisuus-strategiatyön tuloksena valmistuvan strategiaehdotuksen oletetaan valmistuvan vuoden 2011 aikana.

Raitioliikenteessä on kevään ja kesän aikana ollut runsaasti poikkeusjärjestelyjä työmaiden ja joukkotapahtumien takia.

Joukkoliikenteen hankinta

Helsingin sisäisen liikenteen kuutta kilpailukohdetta koskeva tarjouskilpailu ratkaistiin huhtikuussa uusien, syksyllä 2010 vahvistettujen kilpailusperiaatteiden mukaisesti. Kilpailun tuloksena vuoden 2012 alussa alkavaan liikenteeseen tulee uusia autoja 29 kappaletta, ja 24 autossa käytetään päästöjä vähentävää NextBTL-biopolttoainetta. Helsingin seudun ensimmäiset hybridibussit

saadaan koekäyttöön linjalla 24. Kilpailukohteita voittivat Helsingin Bussiliikenne, Nobina Finland ja Veolia. Kustannustaso uusissa sopimuksissa nousi 5 %.

HSL avusti tilaajayhteistyösopimuksen mukaisesti Liikenne- ja viestintäministeriötä lähijunaliikenteen ostosopimuksen laatimisessa. Neuvottelut Keravan ja Kirkkonummen liikenteen liittämiseksi HSL:n ja VR:n lähijunaliikenteen hoitosopimukseen käynnistettiin. Tavoitteena on uuden sopimuksen voimantulo vuoden 2012 alussa.

Uusia Sm5 - junia tuli kaupunkirataliikenteeseen alkuvuonna viisi yksikköä. Jatkossa uusia Junakalustoyhtiön hankkimia junia saadaan käyttöön noin kymmenen yksikköä vuodessa, ja VR:n vanhaa kalustoa poistuu HSL-liikenteestä vastaavasti.

Joukkoliikennesuunnittelu

HSL:n joukkoliikenteen suunnitteluohje valmistui ja se hyväksyttiin hallituksessa. Koko HSL:n bussiliikenteen kattava poikittaislinjastosuunnitelma valmistui ja runkolinjastosuunnitelman valmistelu eteni hyvin. Kummatkin suunnitelmat tuodaan HSL:n hallituksen käsiteltäväksi alkusyksystä. Suunnitelmat tähtäävät linjastorakenteen kehittämiseen aikajänteellä 2012 – 2022.

Yhteistyössä Helsingin, Espoon ja Uudenmaan Elyn kanssa toteutettu Jokeri-linjan kehittämistä seuraavalla kilpailutuskaudella (2013 – 2020) koskeva projekti valmistui.

Kirkkonummen linjastosuunnitelma valmistui. Munkkivuoren raitiolinjan esisuunnittelu aloitettiin. Raitiolinjojen 3 ja 7 kehittämissuunnitelman valmistelu alkoi tavoitteena linjojen nopeuden ja luotettavuuden kehittäminen.

Suunnittelukäytäntöjen yhtenäistämistä jatkettiin. Kaikille joukkoliikennesuunnittelijoille yhteisen entistä tehokkaamman suunnittelun mahdollistavan HASTUS-aikataulusuunnittelutyökalun tuotantokäyttö aloitettiin onnistuneesti 15.8.2011 alkaneen aikataulukauden toteutuksella.

Linjastosuunnittelijan työkalun (LISSU) toteutus aloitettiin valitun järjestelmätoimittajan kanssa. Käyttöönotto ajoittuu vuoteen 2012. Linjasto- ja aikataulusuunnittelun avuksi kehitettävän ns. luotettavuusmittarin määrittely ja siihen liittyvän sähköisen palvelun toimintakuvaus valmistui. Mittari otetaan käyttöön vuoden 2011 aikana.

HSL-alueen joukkoliikenteen luotettavuuden kehittämisohjelma käynnistettiin. Espoon osalta aloitettiin bussiliikenteen infrastruktuurin kehittämisohjelma luotettavuuden näkökulmasta. Molemmat työt valmistuvat vuoden 2011 loppuun mennessä. Helsingin osalta aiemmin laadittujen noin kahdensadan toimenpiteen toteutus eteni.

Käynnistettiin joukkoliikenteen esteettömyyskäsikirjan laatiminen. Henkilökunnalle järjestettiin esteettömyyskoulutuspäivä, jossa osallistujat mm. pääsivät testaamaan liikkumista apuvälineiden kanssa Pasilan asemalla.

Liikkumisen ohjaus

Liikkumisen ohjauksen alkuvuoden keskeisiä teemoja ovat olleet yrityskäynnit ja niiden pohjalta tehtävät liikkumissuunnitelmat. Vuoden 2011 tavoitteena on liikkumissuunnitelmien tekeminen viiteentoista yritykseen tai yhteisöön. Työnantajayhteistyötä on kehitetty teettämällä erillinen selvitys työnantajayhteistyön palvelukonseptista ja HSL:n edellytyksistä vastata kasvavaan liikkumisen ohjauksen palveluiden kysyntään sekä markkinavetoisten palveluiden soveltumisesta konseptiin tai sen rinnalle.

Joukkoliikenteen infrahankkeet

Kalasadaman keskustan rakennusvaiheen suunnittelutyöt käynnistyivät. Jokeri II:n ns. Paloheinän tunnelin rakennussuunnitelma etenee HKL:n johdolla niin, että rakentaminen alkaa vuoden 2012 alussa. Keski-Pasilan keskuskorttelin suunnittelu- ja toteutuskilpailu käynnistyi. Hankkeella on huomattavia vaikutuksia ainakin juna-, raitio- ja bussiliikenteeseen. Kehäradan, Länsimetron ja automaattimetron toteutustyöt etenivät HSL:n osallistuessa töiden ohjaukseen.

Korkeatasoisten pysäkkien suunnittelu, polkupyörien liityntäpysäköintipalvelujen suunnittelu, kaupunkipyöräpalvelun suunnittelu, yhteiskäyttöautoilun edistämisprojekti, Espoon Lommilan joukkoliikennejärjestelyjen suunnittelu ja WDC2012-hankkeen valmistelu etenivät yhteistyössä kuntien kanssa.

Kulttuuriratikka on konseptina vakiintunut ja löytänyt paikkansa katukuvassa. Kesän 2011 vaunu liikennöi linjalla viisi.

Metropol-hanke

Vuosina 2007 - 2010 on yhteistyössä Liikenne- ja viestintäministeriön, TEKESin, Aalto-yliopiston ja alueen kuntien kanssa tutkittu uuden korkeatasoisen kutsujoukkoliikennepalvelun perustamista. Tavoitteena on luoda palvelutasoltaan ja asiakashinnaltaan joustava palvelu, jonka kohderyhmänä ovat erityisesti nykyiset henkilöautoilijat. HSL:n hallitus päätti hankkeen pilotointivaiheeseen siirtymisestä siten, että kokeilu pääpiirteissään Kehä I:n sisäpuolella alkaisi vuoden 2012 lopussa. Palvelu olisi toteutuessaan koko maailman mittakaavassa ainutlaatuinen.

Matkalippu- ja informaatiojärjestelmät

Matkakorttijärjestelmä uusitaan ja samalla toteutetaan ajantasainen matkustajainformaatiojärjestelmä koko seudulle. Lippu- ja informaatiojärjestelmä (LIJ2014) - hankkeen rinnalla ja tiiviissä yhteistyössä hankkeen kanssa valmistellaan myös tulevaisuuden taksa- ja lippujärjestelmää (TLJ2014).

Taksa- ja lippujärjestelmän valmistelua on jatkettu HSL:n hallituksen linjausten mukaisesti. Tulevan taksa- ja lippujärjestelmän peruseräaateeksi on valittu kaarimalli, jossa vyöhykekaaren rajat perustuvat ensisijaisesti etäisyyteen Helsingin keskustasta. Pääkaupunkiseudun alueella (Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa) on ainakin kausilipuissa minimiostoksena kaksi kaarta. Elokuussa 2011 käynnistyi jatkotyö, jossa määritellään vyöhykerajojen sijainti ja lippujen hinnoitteluperiaatteet.

Matkakortin tarkastuslaite on ikääntynyt. HSL:n hallitus päätti toukokuussa 2011 käynnistää tarkastuslaitteen uusimishankkeen. Kustannukset ovat noin 0,5 milj.euroa (järjestelmäkehitys ja 130 uutta tarkastajalaitetta). Hanke on edennyt suunnitellusti.

Lipunmyynnin kustannustehokkuutta parannetaan tehostamalla lippuautomaattien käyttöä ja kehittämällä matkakortin nettipalveluja. HSL-lippujen myyntiverkosto laajenee syyskuussa 2011, kun lippuja voi ostaa myös VR:n uusista lippuautomaateista. Matkakortin nettipalveluja kehitetään siten, että ensin toteutetaan mahdollisuus tarkistaa kortin tiedot Internetissä. Palvelu otetaan käyttöön vuoden 2012 alkupuolella.

Nykyisten matkustajainformaatiojärjestelmien käyttö päättynee tulevan seudullisen matkustajainformaatiojärjestelmän myötä (LIJ2014-hanke). Kampin terminaalin matkustajainformaatiojärjestelmä on kuitenkin uusittava jo vuonna 2011, mikä toteutetaan kehittämällä Mono-järjestelmää. Helmi-järjestelmää laajennetaan Vantaan alueelle mm. lentolentokenttälinjoille. Linjoille saadaan liikennevaloetuedet ja ajantasainen matkustajainformaatio bussin sisälle, osalle pysäkkejä sekä internettiin.

HKL:ltä siirtyi HSL:n ylläpidettäviksi neljä matkustajainformaatiojärjestelmää vuoden 2010 alusta (Helmi, Mono, Eno ja Kampin infojärjestelmä). HSL:n hallitus hyväksyi toukokuussa 2011 HKL:n ja HSL:n yhteistyösopimukset, joissa sovitaan järjestelmien pääoma- ja käyttökorvauksista. HSL:n kustannukset ovat hieman yli 1,2 milj. euroa vuonna 2011.

Asiakaspalvelut

Asiakaspalvelut käsittävät HSL:n asiakaspalvelupisteet Rautatientorilla ja Itäkeskuksessa, liikenneinfokeskuksen ja asiakaspalautteiden käsittelyn. Asiakaspalvelulle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet hyvin.

Rautatientorin palvelupisteessä asioi tarkastelujaksolla 1.1.–30.6.2011 noin 110 000 asiakasta ja Itäkeskuksessa noin 28 000 asiakasta. Tavoitteena on, että keskimääräiset jonotusajat pysyvät alle 3 minuutissa. Toteutuneet jonotusajat olivat keskimäärin 1,52 minuuttia (Rautatientori) ja 1,30 minuuttia (Itäkeskus).

Liikenneinfokeskuksessa tavoitteena on vastata yli 90 %:iin saapuneista puheluista. Tarkastelujaksolla saapuneita puheluita oli noin 48 600 kpl ja vastattuja noin 45 000 kpl (vastausprosentti 92,6).

Tarkastelujaksolla saatiin noin 15 000 asiakaspalautetta, joista suurin osa kohdistui kuljettajaan ja liikennöintiin.

Matkalippujen tarkastus

HSL tarkastaa matkaliput kaikissa HSL-alueen joukkoliikennevälineissä (bussi-, metro- raitiovaunu, lähijuna- ja vesiliikenteessä). VR ostaa HSL:ltä VR-lähiliikenteen ja koko maan kaukojunaliikenteen tarkastustoiminnan.

Tarkastustoiminnan tavoitteena on mm. lisätä tarkastuksen tehokkuutta sekä suunnata tarkastuksia siihen liikenteeseen, jossa liputtomia matkustajia on eniten. Tarkastelujaksolla 1.1.–30.6.2011 tarkastettiin 212 matkustajaa/ tarkastuspäivä/ tarkastaja (viime vuonna 201 matkustajaa/ tarkastuspäivä). Tarkastustoiminnan tehokkuus kasvoi tarkastelujaksolla keskimäärin 5 %. Tehollisia tarkastuspäiviä vähensivät junaliikenteen häiriöt kevättalvella, jolloin tarkastajat toimivat pääosin opastustehtävissä.

Tarkastelujaksolla tarkastettiin yhteensä 1,5 miljoonan matkustajan liput (viime vuonna 1,4 milj.) Liputta tai virheellisellä matkalipulla matkusti keskimäärin 3,6 % matkustajista (viime vuonna 3,2 %). Eniten liputta matkustavia oli lähijunaliikenteessä (5,2 %, viime vuonna 4,7 %), metron laiturialueella (3,9 %, viime vuonna 4,0 %), raitiovaunuissa (3,6 %, viime vuonna 3,0 %) ja metrossa (3,4 %, viime vuonna 3,1 %). Liputta matkustavien osuuden kasvuun on vaikuttanut mm. yötarkastusten lisääminen junissa.

Tarkastusmaksuista tehtyjä oikaisuvaatimuksia ja valituksia käsiteltiin noin 850 kpl. Keskimääräinen käsittelyaika oli noin kuukausi.

Tarkastusyksikössä on 116 tarkastajan virkaa. Maaliskuussa järjestetyn tarkastuskurssin suorittaneet 15 uutta tarkastajaa aloittivat työt toukokuun alussa. 30.6.2011 virassa oli sata tarkastajaa. Uusi kurssi järjestetään vuonna 2012.

Viestintä

Ensimmäinen HSL:n mediaviestintää arvioiva Mediabarometri-tutkimus valmistui kesäkuussa. HSL sai tutkimukseen osallistuneista yrityksistä parhaan arvosanan viestinnän ajankohtaisuudesta. HSL:n mediaviestintää tarkemmin arvioineet 32 toimittajaa antoivat viestinnälle hyvän yleisarvosanan, mutta toivoivat viestinnältä lisää aktiivisuutta ja oma-aloitteisuutta. HSL:n tunnettuus oli kasvanut hyvin vuonna 2010 tehtyyn mediabarometrimittaukseen verrattuna. HSL yhdistyy toimittajien mielissä ennen kaikkea bussi-liikenteeseen. Avoimen palautteen perusteella toimittajien suhtautuminen HSL:n toimintaan on kokonaisuudessaan positiivinen.

Kevätkaudella HSL osallistui yleisötapahtumiin kertomalla joukkoliikenteessä matkustamisen knopeista lapsiyleisölle Lapsimessuilla, pyöräilyreittien reittioppaasta Fillarimessuilla ja HSL:n toiminnasta yleensä Maailma kylässä -festivaaleilla. HSL toimi myös Maailma kylässä -tapahtuman pääsponsorina ja osallistui esteettömyys-teemalla järjestettyihin paneelikeskusteluihin. Tapahtumaa varten valmistui myös HSL:n messuosasto, jota on mahdollisuus käyttää jatkossa myös muissa yleisötapahtumissa.

Huhtikuussa aloitettiin kertomaan ajankohtaisista tapahtumista ja jakamaan tuotevinkkejä HSL:n Facebook-sivuilla. Sivuja kampanjoitiin Voita oma ratikka-aiheisella kilpailulla. Kesällä sivulla oli hieman yli 3000 tykkääjää. HSL.fi-sivustolle valmistui hintalaskuri, jonka avulla asiakkaat voivat helpommin valita sopivia lipputuotteita käyttötarkoituksen mukaan.

Joukkoliikennetarinoita kertovat mainosfilmit pyörivät tv:ssä helmikuussa ja toukokuussa. Samaan aikaan tarinakampanjan mainoksia näkyi ulko- ja printtimainosvälineissä. Verkossa olevalle kampanjasivustolle tarinoita jätettiin lähes 450.

Pysäkki-informaation kehittäminen eteni, joskin alkuperäistä suunnitelmaa hitaammalla aikataululla.

HSL:n julkisuuskuva oli hyvä. Aktiivisimmin HSL:n asioista kertoivat painetut aluelehdet. Uutisoinnin osuus verkkolehdissä on edelleen nousussa. Huhti-kesäkuussa kokonaisjulkisuuden määrä oli 146 juttua. Kielteisten artikkelien määrä oli 14 osumaa eli 10 % (v. 2010 keskimäärin 5 %). Myönteisten artikkelien osuus oli 11 kpl eli 8 % (v. 2010 keskimäärin 2 %). Neutraaleja juttuja oli 121 kpl eli 82 % (v. 2010 keskimäärin 93%). Artikkeleista oli tasoltaan hallitsevia 10 %, keskeisiä 62 % ja tasoltaan matalia 28 %.

Talous ja hallinto

HSL:n hallitus päätti 19.4.2011 uuden talouden ja toiminnanohjausjärjestelmän valinnasta. Järjestelmäksi valittiin Microsoft Dynamics AX ja toimittajaksi Logica Oy. Hankinta sisältää järjestelmätoimituksen sekä ylläpito- ja käyttöpalvelut kolmeksi vuodeksi sekä kaksi optiovuotta. Toimitus-, ylläpito- ja käyttöpalvelusopimukset solmittiin kesäkuussa.

Toimi! – hankkeeksi nimetty järjestelmähanke koostuu kuudesta osaprojektista: taloushallinnosta, palkkahallinnosta, henkilöstöhallinnon perustoiminnoista, taloussuunnittelusta ja analysoinnista, henkilöstösuunnittelusta sekä projektien ja hankintojen hallinnasta. Hanke toteutetaan vaiheittain vuosien 2011 – 2013 aikana siten, että ensimmäinen vaihe, taloushallinnon, palkkahallinnon sekä henkilöstöhallinnon perustoimintojen käyttöönotto toteutetaan vuoden 2012 alkuun mennessä. Taloussuunnittelun ja analysoinnin projekti aloitetaan syyskuussa tavoitteena uuden järjestelmän käyttöönotto 1.7.2012. Uuteen järjestelmään valmistaudutaan myös tarkistamalla toimintaprosesseja ja tehtäväkuvauksia.

Valmisteltiin 1.9.2011 voimaan tullutta organisaatiomuutosta, jossa talousyksikköön sijoitetun yritysmyyntin asiakaspalvelutehtävät sekä matkakorttien varastointiin ja jakeluun liittyvät tehtävät siirtyvät matkustajapalvelut-osaston asiakaspalveluun. Talousyksikköön jäivät laskutukseen ja

kirjanpitoon liittyvät tehtävät. Yritysmyyntistä siirtyy matkustajapalveluihin kuusi vakanssia ja talousyksikköön jää neljä vakanssia.

HSL:n tuottavuusohjelmaa valmisteltiin. Ohjelman laatimista varten tilattiin selvitys Deloitte & Touche Oy:ltä, ja sen on määrä valmistua syksyllä. Selvityksen painopisteenä on lisätulojen hankkiminen HSL:lle. Tietoja selvitystä varten on kerätty laajasti HSL:n omasta organisaatiosta järjestämällä mm. ideakilpailu tulojen lisäämisestä ja siihen liittyvä työpaja. Vertailutietoja on kerätty muista vastaavista liikenneorganisaatioista.

HSL:n ja HSY:n synergiaselvitys ja toimenpideohjelma valmistuivat keväällä. Toimenpideohjelmaa toteutetaan yhteistyössä HSY:n kanssa.

Hankintojen tehostamiseksi HSL osti osakkuuden Helsingin Konsernihankinta Oy:ssä, joka kilpailuttaa palvelujen ja tuotteiden hankintoja.

Extranet –projektissa määriteltiin palvelun hankintaa varten toiminnalliset ja sisällölliset vaatimukset. Hankintamenettely käynnistyy syksyllä 2011. Extranet -palvelun tavoitteena on mahdollistaa paperittomuus sidosryhmätiedottamisessa, helpottaa kokouksiin valmistautumista, jakaa suuria dokumentteja helposti turvallista väylää pitkin sekä keskittää palvelut yhteen paikkaan. Paikkatietoalustaksi valitun Esrin ArcGIS Server –ohjelmiston palvelinympäristön käyttöönotto aloitettiin. Paikkatietoaineisto tullaan siirtämään HSL -tasoiseen paikkatietokantaan. HSL:n henkilöstön ja hankkeiden tietoturvaohjeistus sekä tietoturvan kehittämissuunnitelma tehtiin osana tietoturvaprosjektia. Projektin tavoitteena on tunnistaa tietoturvallisuuteen liittyvät kehityskohteet ja poikkeamat sekä esittää suunnitelma tarvittavista korjaustoimenpiteistä.

Tiedonohjaussuunnitelman (ams) laatimistyötä sekä asianhallintajärjestelmävaihtoehtojen selvitystyötä on jatkettu tavoitteena saada työt valmiiksi vuoden 2011 aikana.

Osana palkitsemisen kehittämistä otettiin käyttöön kuluva vuotta koskeva tulospalkkiojärjestelmä. Tavoitteena on tukea toiminnan etenemistä tavoitteiden suunnassa ja palkita onnistumisesta. Palkkausjärjestelmän ensimmäinen osa eli tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmä vahvistettiin toukokuussa. Järjestelmä perustuu yhtenäiseen arviointimalliin ja määrittelee tehtäväkohtaiset palkat.

HSL:n säännöstöä on täydennetty valmistelemalla hyvän hallinnon ja johtamistavan ohjetta, sisäisen tarkastuksen ohjetta ja taloussääntöä sekä tarkistamalla hallintosääntöä tavoitteena, että hallitus ja talous- ja hallintosäännön osalta yhtymäkokous voivat hyväksyä ne kuluvan vuoden aikana.

3 Kuntaosuusennuste 2011

A. Kustannukset kunnittain 2011							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
Operointikustannukset							
- PKS	235,649	88,445	1,785	67,967	0,921	1,077	395,844
- 3. vyöhyke	1,845	0,741	0,026	1,120	5,069	5,436	14,237
- Metropol-hanke	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Yhteensä	237,494	89,186	1,811	69,087	5,990	6,513	410,081
%-jakautuma	57,9 %	21,7 %	0,4 %	16,8 %	1,5 %	1,6 %	100,0 %
Yleiskustannukset							
- PKS	26,543	8,065	0,149	5,481	0,104	0,103	40,445
- 3. vyöhyke	0,084	0,039	0,002	0,098	0,250	0,218	0,691
- Metropol-hanke	0,123	0,022	0,001	0,014	0,002	0,003	0,165
Yhteensä	26,750	8,126	0,152	5,593	0,356	0,324	41,301
%-jakautuma	64,8 %	19,7 %	0,4 %	13,5 %	0,9 %	0,8 %	100,0 %
Infrakustannukset							
- PKS	54,522	5,190	0,102	3,873	0,186	0,178	64,051
- 3. vyöhyke	0,015	0,006	0,000	0,016	0,053	0,026	0,116
- Metropol-hanke	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Yhteensä	54,537	5,196	0,102	3,889	0,239	0,204	64,167
%-jakautuma	85,0 %	8,1 %	0,2 %	6,1 %	0,4 %	0,3 %	100,0 %
Kustannukset yhteensä							
- PKS	316,714	101,700	2,036	77,321	1,211	1,358	500,340
- 3. vyöhyke	1,944	0,786	0,028	1,234	5,372	5,680	15,044
- Metropol-hanke	0,123	0,022	0,001	0,014	0,002	0,003	0,165
Yhteensä	318,781	102,508	2,065	78,569	6,585	7,041	515,549
%-jakautuma	61,8 %	19,9 %	0,4 %	15,2 %	1,3 %	1,4 %	100,0 %
B. Lipputulot kunnittain 2011							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	152,080	50,503	1,283	39,482	0,720	1,234	245,302
- 3. vyöhyke	1,718	1,403	0,051	1,078	2,862	2,540	9,652
- Metropol-hanke	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Yhteensä	153,798	51,906	1,334	40,560	3,582	3,774	254,954
%-jakautuma	60,3 %	20,4 %	0,5 %	15,9 %	1,4 %	1,5 %	100,0 %
C. Kuntaosuudet ennen aikaisempien vuosien ylijäämää, valtionapuja ja muita tukia 2011							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- PKS	164,634	51,197	0,753	37,839	0,491	0,124	255,038
- 3. vyöhyke	0,226	-0,617	-0,023	0,156	2,510	3,140	5,392
- Metropol-hanke	0,123	0,022	0,001	0,014	0,002	0,003	0,165
Yhteensä	164,983	50,602	0,731	38,009	3,003	3,267	260,595
%-jakautuma	63,3 %	19,4 %	0,3 %	14,6 %	1,2 %	1,3 %	100,0 %
Kuntaosuudesta tehtävät vähennykset							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
- ed. vuosien ylijäämä	1,177	1,508	0,080	1,200	-0,182	-0,072	3,711
- suurten kaupunkien tuki	3,291	1,378	0,049	1,115	0,191	0,206	6,230
- muut tuet	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Yhteensä	4,468	2,886	0,129	2,315	0,009	0,134	9,941
%-jakautuma	44,9 %	29,0 %	1,3 %	23,3 %	0,1 %	1,3 %	100,0 %
D. Kuntaosuudet vähennysten jälkeen 2011							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
Yhteensä, (ilman Metropol)	160,392	47,694	0,601	35,680	2,992	3,130	250,489
- Metropol-hanke	0,123	0,022	0,001	0,014	0,002	0,003	0,165
%-jakautuma	64,0 %	19,0 %	0,2 %	14,2 %	1,2 %	1,2 %	100,0 %
Subventio kunnittain (ilman Metropol-hanketta)	50,3 %	46,5 %	29,1 %	45,4 %	45,5 %	44,5 %	48,6 %

Vertailu kuntaosuudet ennuste 2011 - TA2011

Kuntaosuudet vähennysten jälkeen TA2011							
	Helsinki	Espoo	Kauniainen	Vantaa	Kerava	K:nummi	Yhteensä
Yhteensä	164,107	45,658	0,748	34,852	2,221	3,225	250,811
Erotus (ilman Metropol)	-3,715	2,036	-0,147	0,828	0,771	-0,095	-0,322

4 Tuloslaskelma

HSL yhteensä	TP2010	TA 2011	ENNUSTE 2011	Muutos Enn./TA11		Muutos Enn./TP10		Tot. eur	Tot. - %	
	eur	eur	eur	eur	%	eur	%	1.1.-30.6.2011	Tot./TA	Tot./ENN.
Toimintatuotot	492 815 014	511 999 500	521 477 612	9 478 112	1,9 %	28 662 598	5,8 %	256 736 374	50,1 %	49,2 %
Myyntituotot	244 126 329	247 404 000	255 626 000	8 222 000	3,3 %	11 499 671	4,7 %	126 876 826	51,3 %	49,6 %
Lipputulot yhteensä	243 464 651	246 835 000	254 954 000	8 119 000	3,3 %	11 489 349	4,7 %	126 557 599	51,3 %	49,6 %
Seutuliikenteen lipputulot	92 921 274	94 307 000	98 033 000	3 726 000	4,0 %	5 111 726	5,5 %	48 640 444	51,6 %	49,6 %
Lähiseutuliikenteen lipputulot (LS2)	1 433 363	1 525 000	1 781 000	256 000	16,8 %	347 637	24,3 %	788 748	51,7 %	44,3 %
Lähiseutuliikenteen lipputulot (LS3)	6 688 841	6 947 000	7 126 000	179 000	2,6 %	437 159	6,5 %	3 604 745	51,9 %	50,6 %
Helsingin sisäiset lipputulot	119 287 783	120 670 000	123 695 000	3 025 000	2,5 %	4 407 217	3,7 %	61 197 390	50,7 %	49,5 %
Espoon sisäiset lipputulot	12 760 920	12 976 000	13 346 000	370 000	2,9 %	585 080	4,6 %	6 782 946	52,3 %	50,8 %
Kauniaisten sisäiset lipputulot	84 115	85 000	88 000	3 000	3,5 %	3 885	4,6 %	44 517	52,4 %	50,6 %
Vantaan sisäiset lipputulot	9 625 274	9 667 000	10 140 000	473 000	4,9 %	514 726	5,3 %	5 115 806	52,9 %	50,5 %
Keravan sisäiset lipputulot	276 415	272 000	335 000	63 000	23,2 %	58 585	21,2 %	170 669	62,7 %	50,9 %
Kirkkonummen sisäiset lipputulot	386 666	386 000	410 000	24 000	6,2 %	23 334	6,0 %	212 334	55,0 %	51,8 %
Muut myyntituotot yhteensä	661 677	569 000	672 000	103 000	18,1 %	10 323	1,6 %	319 227	56,1 %	47,5 %
Korttimaksut	661 677	569 000	672 000	103 000	18,1 %	10 323	1,6 %	319 227	56,1 %	47,5 %
Korvaukset kunnilta	235 088 077	250 811 000	250 811 000	0	0,0 %	15 722 923	6,7 %	125 405 502	50,0 %	50,0 %
Kuntaosuudet	233 883 275	250 811 000	250 811 000	0	0,0 %	16 927 725	7,2 %	125 405 502	50,0 %	50,0 %
Muut yhteistoimintakorvaukset	1 204 802	0	0	0		-1 204 802	-100,0 %	0		
Muut myyntitulot	1 261 062	1 260 000	1 195 308	-64 692	-5,1 %	-65 754	-5,2 %	597 654	47,4 %	50,0 %
Muut myyntituotot	1 261 062	1 260 000	1 195 308	-64 692	-5,1 %	-65 754	-5,2 %	597 654	47,4 %	50,0 %
Maksutuotot	4 010 434	4 050 000	4 600 000	550 000	13,6 %	589 566	14,7 %	2 559 249	63,2 %	55,6 %
Tarkastusmaksut	4 010 434	4 050 000	4 600 000	550 000	13,6 %	589 566	14,7 %	2 559 249	63,2 %	55,6 %
Tuet ja avustukset	5 955 496	6 723 500	6 685 059	-38 441	-0,6 %	729 563	12,3 %	129 674	1,9 %	1,9 %
Valtion tuki	5 784 937	6 713 500	6 300 000	-413 500	-6,2 %	515 063	8,9 %	22 950	0,3 %	0,4 %
Muut tuet ja avustukset	170 559	10 000	385 059	375 059	3750,6 %	214 500	125,8 %	106 724	1067,2 %	27,7 %
Vuokratuotot	1 920 545	1 651 000	2 184 000	533 000	32,3 %	263 455	13,7 %	1 010 261	61,2 %	46,3 %
Rakennusten vuokrat	547 658	351 000	876 000	525 000	149,6 %	328 342	60,0 %	349 336	99,5 %	39,9 %
Koneiden- ja laitteiden vuokrat	1 372 887	1 300 000	1 308 000	8 000	0,6 %	-64 887	-4,7 %	660 925	50,8 %	50,5 %
Muut toimintatuotot	453 071	100 000	376 245	276 245	276,2 %	-76 826	-17,0 %	157 209	157,2 %	41,8 %
Maksumuistutusmaksut	186	0	125	125		-61	-32,7 %	107		
Muut tuotot	452 885	100 000	376 120	276 120	276,1 %	-76 765	-17,0 %	157 103	157,1 %	41,8 %

HSL yhteensä	TP2010	TA 2011	ENNUSTE 2011	Muutos Enn./TA11		Muutos Enn./TP10		Tot. eur	Tot. - %	
	eur	eur	eur	eur	%	eur	%	1.1.-30.6.2011	Tot./TA	Tot./ENN.
Toimintakulut	-483 356 970	-509 949 928	-520 309 289	-10 359 361	2,0 %	-36 952 319	7,6 %	-252 385 107	49,5 %	48,5 %
<i>Palkat ja palkkiot</i>	-11 763 224	-12 267 705	-12 599 246	-331 541	2,7 %	-836 022	7,1 %	-5 964 450	48,6 %	47,3 %
<i>Henkilösivukulut</i>	-2 631 096	-3 676 659	-3 412 938	263 721	-7,2 %	-781 842	29,7 %	-1 476 021	40,1 %	43,2 %
Henkilöstökulut yhteensä	-14 394 320	-15 944 364	-16 012 184	-67 820	0,4 %	-1 617 864	11,2 %	-7 440 471	46,7 %	46,5 %
Palvelujen ostot yhteensä	-464 148 971	-489 877 633	-498 252 087	-8 374 454	1,7 %	-34 103 116	7,3 %	-241 914 087	49,4 %	48,6 %
Liikenteen operointikustannukset yhteensä	-383 868 261	-408 517 000	-410 081 000	-1 564 000	0,4 %	-26 212 739	6,8 %	-199 417 807	48,8 %	48,6 %
Bussiliikenteen operointikustannukset	-251 787 494	-267 451 000	-270 838 000	-3 387 000	1,3 %	-19 050 506	7,6 %	-131 576 382	49,2 %	48,6 %
Junaliikenteen operointikustannukset	-59 837 145	-65 334 000	-64 050 000	1 284 000	-2,0 %	-4 212 855	7,0 %	-30 995 194	47,4 %	48,4 %
Metroliikenteen operointikustannukset	-24 323 049	-24 709 000	-24 800 000	-91 000	0,4 %	-476 951	2,0 %	-12 249 451	49,6 %	49,4 %
Raitioliikenteen operointikustannukset	-44 869 432	-47 100 000	-46 660 000	440 000	-0,9 %	-1 790 568	4,0 %	-22 924 938	48,7 %	49,1 %
Lauttaliikenteen operointikustannukset	-3 051 140	-3 923 000	-3 733 000	190 000	-4,8 %	-681 860	22,3 %	-1 671 842	42,6 %	44,8 %
Infrapalvelut yhteensä	-59 107 964	-59 137 225	-64 167 703	-5 030 478	8,5 %	-5 059 739	8,6 %	-31 446 500	53,2 %	49,0 %
Bussiliikenteen infrapalvelut	-3 117 894	-336 000	-3 588 582	-3 252 582	968,0 %	-470 688	15,1 %	-1 598 465	475,7 %	44,5 %
Junaliikenteen infrapalvelut	-1 003 832	-681 793	-2 005 398	-1 323 605	194,1 %	-1 001 566	99,8 %	-788 324	115,6 %	39,3 %
Metroliikenteen infrapalvelut	-38 742 238	-40 793 218	-41 292 910	-499 692	1,2 %	-2 550 672	6,6 %	-20 396 610	50,0 %	49,4 %
Raitioliikenteen infrapalvelut	-16 104 000	-17 200 754	-17 146 194	54 560	-0,3 %	-1 042 194	6,5 %	-8 600 376	50,0 %	50,2 %
Lauttaliikenteen infrapalvelut	-140 000	-125 460	-134 619	-9 159	7,3 %	5 381	-3,8 %	-62 724	50,0 %	46,6 %
Muut palvelujen ostot yhteensä	-21 172 746	-22 223 408	-24 003 384	-1 779 976	8,0 %	-2 830 638	13,4 %	-11 049 781	49,7 %	46,0 %
Lipunmyyntipalkkiot	-5 173 233	-5 361 000	-5 270 000	91 000	-1,7 %	-96 767	1,9 %	-2 600 561	48,5 %	49,3 %
Toimistopalvelut	-15 805	-97 000	-77 550	19 450	-20,1 %	-61 745	390,7 %	-44 190	45,6 %	57,0 %
Pankkipalvelut	-67 192	-66 500	-68 000	-1 500	2,3 %	-808	1,2 %	-29 795	44,8 %	43,8 %
IT-palvelut	-4 902 031	-5 180 570	-5 526 665	-346 095	6,7 %	-624 634	12,7 %	-2 629 830	50,8 %	47,6 %
Asiantuntijapalvelut	-3 321 824	-3 743 880	-3 679 632	64 248	-1,7 %	-357 808	10,8 %	-1 268 475	33,9 %	34,5 %
Painatukset	-1 180 841	-1 256 160	-1 183 697	72 463	-5,8 %	-2 856	0,2 %	-467 610	37,2 %	39,5 %
Ilmoitukset ja mainonta	-711 099	-736 500	-738 506	-2 006	0,3 %	-27 407	3,9 %	-383 632	52,1 %	51,9 %
Posti- ja telepalvelut (tietoliikennepalv.)	-842 800	-747 500	-837 305	-89 805	12,0 %	5 495	-0,7 %	-317 379	42,5 %	37,9 %
Vakuutukset	-42 687	-79 500	-45 700	33 800	-42,5 %	-3 013	7,1 %	-26 129	32,9 %	57,2 %
Puhtaanapito- ja pesulapalvelut	-86 630	-92 500	-92 563	-63	0,1 %	-5 933	6,8 %	-39 147	42,3 %	42,3 %
Rakennusten rak.- ja kunn.pitopalv.	-21 783	-34 220	-26 000	8 220	-24,0 %	-4 217	19,4 %	-11 465	33,5 %	44,1 %
Kon., kal. ja laitt. rak.- ja kunn.pitopalv.	-1 604 805	-1 269 200	-1 782 091	-512 891	40,4 %	-177 286	11,0 %	-896 578	70,6 %	50,3 %
Majoitus- ja ravitsemispalvelut	-75 503	-77 000	-98 645	-21 645	28,1 %	-23 142	30,7 %	-51 788	67,3 %	52,5 %
Lounassetelit	-260 272	-226 087	-234 300	-8 213	3,6 %	25 972	-10,0 %	-135 670	60,0 %	57,9 %
Matkustuspalvelut	-175 491	-148 000	-204 700	-56 700	38,3 %	-29 209	16,6 %	-105 150	71,0 %	51,4 %
Kuljetuspalvelut (tavarakuljetukset)	-176 535	-201 600	-185 015	16 585	-8,2 %	-8 480	4,8 %	-88 136	43,7 %	47,6 %
Koulutuspalvelut	-238 452	-325 500	-304 000	21 500	-6,6 %	-65 548	27,5 %	-125 861	38,7 %	41,4 %

HSL yhteensä	TP2010	TA 2011	ENNUSTE 2011	Muutos Enn./TA11		Muutos Enn./TP10		Tot. eur	Tot. - %	
	eur	eur	eur	eur	%	eur	%	1.1.-30.6.2011	Tot./TA	Tot./ENN.
Terveyspalvelut	-238 451	-139 600	-298 810	-159 210	114,0 %	-60 359	25,3 %	-164 490	117,8 %	55,0 %
Vartiointipalvelut	-11 082	-82 000	-318 500	-236 500	288,4 %	-307 418	2773,9 %	-13 793	16,8 %	4,3 %
Muut palvelut	-2 026 229	-2 359 091	-3 031 705	-672 614	28,5 %	-1 005 476	49,6 %	-1 650 102	69,9 %	54,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 036 726	-916 220	-702 432	213 788	-23,3 %	334 294	-32,2 %	-397 248	43,4 %	56,6 %
Toimisto- ja atk-tarvikkeet	-122 746	-124 000	-77 900	46 100	-37,2 %	44 846	-36,5 %	-36 696	29,6 %	47,1 %
Atk-ohjelmat/laitteet	-94 195	-148 200	-83 100	65 100	-43,9 %	11 095	-11,8 %	-28 014	18,9 %	33,7 %
Matkakortit ja liput	-363 963	-300 000	-145 000	155 000	-51,7 %	218 963	-60,2 %	-73 615	24,5 %	50,8 %
Kirjallisuus	-15 195	-16 870	-14 900	1 970	-11,7 %	295	-1,9 %	-6 251	37,1 %	42,0 %
Elintarvikkeet	-38 775	-42 000	-48 250	-6 250	14,9 %	-9 475	24,4 %	-27 461	65,4 %	56,9 %
Vaatteisto	-55 692	-106 700	-141 700	-35 000	32,8 %	-86 008	154,4 %	-122 096	114,4 %	86,2 %
Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	-197	-1 100	-500	600	-54,5 %	-303	154,2 %	-14	1,3 %	2,9 %
Siivous- ja puhdistusaineet	-791	-10 100	-4 112	5 988	-59,3 %	-3 321	419,9 %	-1 334	13,2 %	32,4 %
Poltto- ja voiteluaineet	-54 379	-18 500	-23 200	-4 700	25,4 %	31 179	-57,3 %	-11 955	64,6 %	51,5 %
Lämmitys, sähkö ja vesi	-7 129	-15 000	-34 500	-19 500	130,0 %	-27 371	383,9 %	-12 242	81,6 %	35,5 %
Kalusto	-113 211	-46 500	-67 210	-20 710	44,5 %	46 001	-40,6 %	-48 168	103,6 %	71,7 %
Rakennusmateriaali	-13 448	-11 550	-15 000	-3 450	29,9 %	-1 552	11,5 %	-8 701	75,3 %	58,0 %
Muu materiaali	-157 005	-75 700	-47 060	28 640	-37,8 %	109 945	-70,0 %	-20 700	27,3 %	44,0 %
Vuokrakulut	-2 619 791	-2 409 914	-3 026 279	-616 365	25,6 %	-406 488	15,5 %	-1 434 791	59,5 %	47,4 %
Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	-1 940 825	-1 710 000	-2 244 000	-534 000	31,2 %	-303 175	15,6 %	-1 079 270	63,1 %	48,1 %
Koneiden, laitteiden ja autojen vuokrat	-397 875	-441 800	-461 669	-19 869	4,5 %	-63 794	16,0 %	-225 710	51,1 %	48,9 %
Koneiden, laitteiden ja autojen leasing	-50 011	-76 200	-75 710	490	-0,6 %	-25 699	51,4 %	-21 572	28,3 %	28,5 %
Muut vuokrat	-231 080	-181 914	-244 900	-62 986	34,6 %	-13 820	6,0 %	-108 240	59,5 %	44,2 %
Muut kulut	-1 157 162	-801 797	-2 316 307	-1 514 510	188,9 %	-1 159 145	100,2 %	-1 198 510	149,5 %	51,7 %
Välilliset verot	-2 013	-1 925	-3 187	-1 262	65,6 %	-1 174	58,3 %	-1 876	97,5 %	58,9 %
Jäsen- ja vuosimaksut	-34 355	-19 640	-35 700	-16 060	81,8 %	-1 345	3,9 %	-23 241	118,3 %	65,1 %
Lunastus-, perintä- ja lupamaksut	-57 278	-140 800	-126 500	14 300	-10,2 %	-69 222	120,9 %	-49 377	35,1 %	39,0 %
Luottotappiot myyntisaamisista	-23 527	-580 162	-50 000	530 162	-91,4 %	-26 473	112,5 %	0	0,0 %	0,0 %
Luottokortti- ym. provisiot	-102 570	-35 000	-200 000	-165 000	471,4 %	-97 430	95,0 %	-87 756	250,7 %	43,9 %
Luottotappiovaraukset	-915 717	0	-1 880 000	-1 880 000		-964 283	105,3 %	-1 023 699		54,5 %
Muut kulut	-21 702	-24 270	-20 920	3 350	-13,8 %	782	-3,6 %	-12 560	51,8 %	60,0 %
Toimintakate	9 458 044	2 049 572	1 168 323	-881 249	-43,0 %	-8 289 721	-87,6 %	4 351 267	212,3 %	372,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	160 969	-270 000	200 000	470 000	-174,1 %	39 031	24,2 %	151 554	-56,1 %	75,8 %
Vuosikate	9 619 013	1 779 572	1 368 323	-411 249	-23,1 %	-8 250 690	-85,8 %	4 502 821	253,0 %	329,1 %
Poistot	-4 654 874	-5 369 572	-4 922 945	446 627	-8,3 %	-268 071	5,8 %	-2 275 714	42,4 %	46,2 %

HSL yhteensä	TP2010 eur	TA 2011 eur	ENNUSTE 2011 eur	Muutos Enn./TA11		Muutos Enn./TP10		Tot. eur 1.1.-30.6.2011	Tot. - %	
				eur	%	eur	%		Tot./TA	Tot./ENN.
Tilikauden tulos	4 964 139	-3 590 000	-3 554 622	35 378	-1,0 %	-8 518 761	-171,6 %	2 227 107	-62,0 %	-62,7 %
Tilikauden yli-/alijäämä	4 964 139	-3 590 000	-3 554 622	35 378	-1,0 %	-8 518 761	-171,6 %	2 227 107	-62,0 %	-62,7 %

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	102,0 %	100,4 %	100,2 %	101,7 %
- ilman kuntaosuuksia, %	53,3 %	51,2 %	52,0 %	52,0 %
Toimintakate, %	1,9 %	0,4 %	0,2 %	1,7 %
Vuosikate, %	2,0 %	0,3 %	0,3 %	1,8 %
Vuosikate / Poistot, %	206,6 %	33,1 %	27,8 %	197,9 %

5 Investoinnit

Hanke-ryhmät	TP2010	TA 2011	ENN2011	Muutos ENN11/TA11		Muutos ENN11/TP10		Tot. 1.1.-30.6.2011	Tot.-%	
	€	€	€	€	%	€	%	€	Tot./TA	Tot./ENN.
Toimiala-IT	547 351	1 481 000	1 704 133	223 133	15,1 %	1 156 782	211,3 %	548 602	37,0 %	32,2 %
Asiakassovellukset	161 854	335 000,00	360 000,00	25 000	7,5 %	198 146	122,4 %	49 111	14,7 %	13,6 %
Matkakorttijärjestelmä	1 020 977	570 000,00	770 000,00	200 000	35,1 %	-250 977	-24,6 %	27 334	4,8 %	3,5 %
LJ2014	1 133 821	5 980 000,00	1 720 000,00	-4 260 000	-71,2 %	586 179	51,7 %	571 251	9,6 %	33,2 %
Muut informaatiojärjestelmät	1 644 492	1 770 000,00	1 390 000,00	-380 000	-21,5 %	-254 492	-15,5 %	199 034	11,2 %	14,3 %
Muut IT-investoinnit	677 183	1 502 000,00	1 478 000,00	-24 000	-1,6 %	800 817	118,3 %	411 376	27,4 %	27,8 %
Muut yhteiset hankinnat	791 673	0,00	43 032,00	43 032		-748 641	-94,6 %	43 032		100,0 %
Investointimenot yhteensä	5 977 352	11 638 000	7 465 165	-4 172 835	-35,9 %	1 487 813	24,9 %	1 849 740	15,9 %	24,8 %
HKL:stä ja YTV:stä siirtyneen omaisuuden arvo	21 345 371	0	0	0	-	-21 345 371	-100,0 %	-	-	-
Pysyviin vastaaviin kirjattavat investoinnit yhteensä	27 322 723	11 638 000	7 465 165	-4 172 835	-35,9 %	-19 857 558	-72,7 %	1 849 740	15,9 %	24,8 %